

13 בנובמבר 2017

פרוטוקול מסכם להחלטת הוועדה לבדיקת פערי מחירים

מתוקף "צו הגנת הצרכן (סימון טובין) (סימון טובין במחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל) (הוראת שעה), התשע"ז – 2017" (להלן - הצו), התכנסה הוועדה לבדיקת פערי מחירים לארבעה דיונים ממושכים¹, במסגרתם גיבשה הסכמתה על אמות המידה המקצועיות והעקרוניות המנחים את עבודתה ולבסוף – סוכמה פה אחד המלצתה לשר.

להלן עיקרי הסוגיות כפי שעלו בדיוני הוועדה:

1. **גיבוש עקרונות מנחים ומתודולוגיה לעבודת הוועדה לבדיקת פערי המחירים** – על מנת לבסס את המלצות הוועדה על שיקולים מקצועיים העולים בקנה אחד עם מטרות הצו, קבעה הוועדה עקרונות מנחים ומתודולוגיה מוסדרת לעבודתה (ראה מסמך- מתווה עבודת הוועדה לבדיקת מחירים- מוצרי טואלטיקה- להלן "מסמך העקרונות"). מסמך העקרונות, המהווה חלק אינטגרלי מדיוני הוועדה ומהחלטה זו, כולל התייחסות למספר סוגיות:

- שיקולים מנחים בבחירת הקטגוריות לבחינה- הוועדה קבעה כי בחירת קטגוריות תיעשה על בסיס רמות הריכוזיות בשוק ומקור הייצור של מרבית המוצרים בקטגוריה. לצד קריטריונים אלו, רשאית הוועדה לשקול שיקולים נוספים וביניהם: מגמות מחיר, נתח מסל הצריכה, תמורות בענף ורפורמות ממשלתיות וכן שיקולים נוספים. התחום הראשון בו בחרה הוועדה להתמקד הנו תחום הטואלטיקה זאת בשל היותו תחום ריכוזי, מוטה יבוא המצוי על סדר היום המשרדי.
- אופן בחירת המותגים והמוצרים עליהם תבוצע ההשוואה הבינלאומית- הוועדה קבעה כי בחירת המותגים והמוצרים תיעשה על בסיס נתחי השוק במונחי מכר כספי של המותגים והמוצרים וכן קבעה רף מקסימלי למספר המותגים והמוצרים שייבחנו במסגרת כל קטגוריה.
- פערי המחירים – הוועדה החליטה כי תדון ותבחן מוצרים בהם רמת הפערים מול ממוצע מדינות ההשוואה הנו גבוה מ-20%, זאת מתוך רציונל לפיו פערי המחירים בין ישראל לממוצע מדינות ה OECD ביחס לתוצר לנפש מתוקן PPP עומדים על 19%. יודגש כי על נדבך זה מפעילה הוועדה את אמות המידה של הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן (להלן הרשות) לבחינת פער לא הוגן כפי שיפורט בהמשך. בנוסף

¹ בתאריכים 27/09/17, 17/10/17, 24/10/17, 06/11/17.

- לאמור בסעיף זה, רשאית הוועדה לשקול במסגרת המלצותיה פערים הנובעים ממאפיינים פרטניים, עלויות יבוא ייחודיות ומתנאי שוק ייחודיים למשק הישראלי.
- מתודולוגיה לבחירת מדינות השוואה – בהתאם לסט קריטריונים מנחים בחרה הוועדה את מדינות השוואה, המתודולוגיה לבחירת המדינות מפורטת במסמך העקרונות ומהווה חלק בלתי נפרד מהחלטת הוועדה.
2. **הצגת אמות המידה לפער מחירים לא הוגן לצרכן בישראל** - כפועל יוצא מסעיף 3 לצו, גיבשה הרשות אמות מידה לבחינת פער מחירים לא הוגן בתחום הטואלטיקה בלבד, אמות המידה הוצגו לחברי הוועדה.
3. **גיבוש המלצה בדבר רשימת המוצרים לצו**- רשימת המוצרים גובשה על בסיס מתווה עבודת הוועדה וכן בהתייחס לאמות המידה של הרשות.
4. הרשימה המוצעת תוגש להחלטת השר. יודגש כי אין בהמלצה בדבר המוצרים שיכללו במסגרת הצו בכדי להצביע על כך שמוצרים בהם פערי המחירים מצויים מתחת לסף הנם פערים הוגנים. אמות המידה של הרשות ממקדות את הוועדה בהכרח למצבי קיצון בכל אחד מהשווקים שנבדקו. הרשות שומרת לעצמה את הזכות לבחון את הסף בהמשך ולעדכנו במידת הצורך ובהתאם לשיקוליה המקצועיים.
5. **אופן הצגת המוצרים** – הצגת המוצרים תיעשה באמצעות שלט שיוצמד למדף עליו מוצעים המוצרים למכירה. על גבי השלט יפורסם מחירם הממוצע של המוצרים מחוץ לישראל (בתוספת שיעור המע"מ הנהוג בישראל, זאת בשל החשיבות בהצגת מחיר בר השוואה). לשלט תהיה כותרת ברורה והוא יציין במפורש את שם המוצר לגביו מתקיים הגילוי בדבר מחירו במדינות מחוץ לישראל. השלט יוצג בגודל A5. ניתן לעשות שימוש במחצית מנייר A5 כאשר יש לפחות שלושה מוצרים צמודים זה לזה על אותו מדף. בשלט האמור יוצגו סמלי מדינת ישראל בלבד.
6. **מנגנון הצגת המוצרים עליהם חלה חובת הצגת מחיר בהתאם לצו**- רשימת המוצרים עליהם יחול הצו תוצג באתר האינטרנט של הרשות ותעודכן אחת לרבעון, ככל שיחול שינוי בהחלטת השר. בעת מתן המלצה לעדכון רשימת המוצרים, רשאית לשקול הוועדה מכלול שיקולים וביניהם שינוי ברמות המחירים הן בקטגוריה והן במוצר, שינוי בנתחי השוק, מגמות גלובליות.

7. האמור בסעיפים 5-6 לעיל משקף איזון שמצאה הוועדה להמליץ עליו לשר, בין תכלית הצו להבליט לעיני הצרכן את פערי המחירים לגבי המוצרים הנבחרים לבין הרצון להמעט ככל הניתן בנטל הרגולטורי הנגזר מכך.

המלצת הוועדה - רשימת המוצרים המוצעת לגילוי מחירים במסגרת הצו

בהתאם למסמך העקרונות ולאמות המידה לפער מחירים לא הוגן, ממליצה הוועדה לכלול בצו שמונה מוצרים מקטגוריות נבחרות בתחום הטואלטיקה, להן פירוט השיקולים המקצועיים: מיקוד ראשוני בענף הטואלטיקה – בסקירה השוואתית של ענף הטואלטיקה שנעשתה במשרד הכלכלה והתעשייה עלה כי בקטגוריות מוטות ייצור מקומי (שיעור היבוא נמוך מ-35%) ישראל זולה במעל 30% בהשוואה למדינות נבחרות. לעומת זאת, בקטגוריות מוטות יבוא (קטגוריות בהן שיעור הייבוא גבוה מ-50% - משחות שיניים, דאודורנט גברים, דאודורנט נשים וסכיני גילוח גברים²) נמצא כי ישראל יקרה ב-48% מהמדינות הנסקרות.

1- נתוני ריכוזיות בקטגוריות טואלטיקה מוטות יבוא³:

קטגוריה	HHI	CR3
משחת שיניים	0.36	87%
דאודורנט גברים	0.23	72%
דאודורנט נשים	0.18	68%

2- נתח שוק של המותגים הנבחרים המובילים בכל קטגוריה:

קטגוריה	מותג	נתח שוק ⁴
משחת שיניים	COLGATE	53%
	GILLETE	13.5%
דאודורנט גברים	SPEEDSTICK	20%
	DOVE	18%
דאודורנט נשים	LADY SPEEDSTICK	20%

² בשלב זה לא כוללת רשימת המוצרים את קטגוריית סכיני הגילוח זאת בשל זמינות הנתונים, המשרד יבחן את נתוני הקטגוריה ובמידה וישנם מוצרים שיעמדו באמות המידה שקבעה הוועדה הן יובאו במסגרת הרבעונים הבאים.

³ מדדי הריכוזיות חושבו על פי נתחי שוק של היצרנים והיבואנים בכל קטגוריה.

⁴ נתוני יולי 2016 - יוני 2017, מקור: דוח נתוני נילסן.

כפועל יוצא מרמות הריכוזיות הגבוהות, נבחרו מותגים מובילים בקטגוריות מוטות היבוא וכן מספר מוצרים בעלי נתח שוק גבוה יחסית (במונחי מכר כספי) מתוך אותן קטגוריות מובילות. נתוני הסקירה ההשוואתית מבוססים על עיבודי משרד הכלכלה והתעשייה לדוח נתוני נילסן, רמות המחירים שנבחנו הנם לתקופה שבין יולי 2016 ליולי 2017.

על בסיס ניתוח שוק הטואלטיקה ותוך מיקוד בקטגוריות מוטות היבוא כפי שראינו לעיל, בחנה הוועדה רשימה של מגוון מוצרים ממספר מותגים בקטגוריות הנבחרות (משחות השיניים, דאודורנט גברים ודאודורנט נשים). לאחר שקלול הקריטריונים המקצועיים ובחינת פערים לא הוגנים, נבחרו שמונה מוצרים העומדים בפרמטרים המוגדרים.

להלן טבלה המרכזת את המוצרים הנבחרים, נתחי השוק של המוצרים, מחיר המוצר בישראל וכן מחיר המוצר בממוצע המדינות הנבחרות נתוני ההשוואה הבינלאומית נבחנו על בסיס השיקולים המנחים והמתודולוגיה לעבודת הוועדה וכן על פי אמות המידה לפער מחירים לא הוגן, בהתאם לכך המלצת הוועדה הנה לכלול במסגרת הפרסום הראשון לצו את המוצרים המפורטים בטבלה הבאה. כמו כן בטבלה שלהלן מפורטים נתחי השוק של המוצרים הנבחרים לגילוי מחירים במסגרת הצו וכן פערי המחירים מול מדינות ההשוואה.

המלצת הועדה לרשימת המוצרים הראשונה מתוקף הצו⁷:

המדינות הנבחרות ⁶	פערי מחירי מ	נתח שוק מוצר	נתח שוק מותג	מחיר ממוצע במדינות נבחרות ⁵	מחיר ממוצע	ברקוד	שם המוצר באנגלית	שם מוצר בעברית	
רומניה, צ'כיה, ניו זילנד, בריטניה, יוון, צרפת, פורטוגל, הולנד, גרמניה, ארה"ב	99%	2.7%	53%	8.06	16.04	2035000764522	Colgate Max Fresh Cool Mint Toothpaste 100MI	קולגייט מקס פרש מנט קול משחה 100מל	משחות שיניים
הולנד, פורטוגל, יוון, בריטניה, צ'כיה, רומניה, בולגריה	72%	8.6%	53%	5.42	9.33	7290002730675	Colgate Maximum Cavity Protection Toothpaste Family Size 100MI	משחת שיניים קולגייט משפחתי 100מל	
ארה"ב, גרמניה, הולנד, דנמרק, פורטוגל, צרפת, יוון, בריטניה, ניו זילנד, צ'כיה, רומניה, בולגריה	62%	4.1%	53%	8.22	13.28	7290002730668	Colgate Total Toothpaste Clean Mint 100MI	משחת שיניים קולגייט טוטאל 100מל	
ארה"ב, רומניה, בולגריה	95%	2.7%	20%	10.01	19.48	22200956932	Speed Stick Gel 24/7 Fresh Rush 85 gr	ספיד סטיק 24/7 Rush Fresh ג'ל 85 גרם	דאודורנט גברים
ארה"ב, רומניה, בולגריה	94%	2.6%	20%	9.13	17.73	7290005008481	Speed Stick Gel power Deodorant Sport 85Gr	דאודורנט ספיד סטיק ג'ל ספורט 85ג'	
ארה"ב, צרפת, יוון, בריטניה, צ'כיה, רומניה, בולגריה	68%	2.3%	13.5%	10.52	17.65	7702018978106	Gillette Pro Antiperspirant Deodorant Clear Gel Arctic Ice 70MI	גילט דאודורנט AI קליר ג'ל 70מל	
ארה"ב, צ'כיה, רומניה, בולגריה	105%	2.8%	20%	9.43	19.34	7290100653586	Lady Speed stick 24/7 Fresh Fusion.Gel Deodorant 65Gr	ליידי ספיד סטיק ג'ל 24/7 פרש פיוזן 65	דאודורנט נשים
ארה"ב, גרמניה, הולנד, דנמרק, פורטוגל, צרפת, בריטניה, ניו זילנד, צ'כיה, רומניה, בולגריה	59%	3.3%	18%	9.32	14.85	7290003806577	Dove Original Deodorant Spray 150MI	דאב דאודורנט ספריי אורגניל 150מל	

⁵ לצורך השוואת המחירים, בוצע ניכוי מע"מ בכל אחת מהמדינות הנבחרות (כולל ישראל). המחירים המוצגים בטבלה לעיל כוללים תוספת מע"מ בשיעור של 17%, זאת בכדי לאפשר לצרכן השוואה ממשית.
⁶ ההשוואה בוצעה אל מול מדינות בהן נמצא מוצר דומה למוצר הנמכר בישראל, במקרים בהם המוצר נמכר בגדלים שונים. בוצע תקנון לגודל המוצר הנמכר בישראל.
⁷ המחירים הממוצעים הן בישראל והן בחו"ל, נתחי השוק של המוצרים ונתחי השוק של המותגים הנם לתקופה שבין 7/2016-6/2017. הנתונים מבוססים על עיבודי משרד הכלכלה והתעשייה לדוח נתוני נילסן.

חתימת חברי הועדה :

חתימה	חבר ועדה
	מר שי רינסקי, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, יו"ר הועדה.
	מר מיכאל אטלן, הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.
	הגב' נעמה קאופמן, המשנה למנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, ממלאת מקום היו"ר.
	הגב' מיכל פינק, סמנכ"לית לאסטרטגיה ותכנון מדיניות, משרד הכלכלה והתעשייה.
	מר אנואר חילף, הממונה על היבוא, משרד הכלכלה והתעשייה.
	ד"ר דליה שיליאן, מנהלת אגף מחקר ופיתוח, הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.
	הגב' מירי שמואלי, מנהלת תחום בכיר מדיניות, מרכזת הועדה.